

J. Pakuła, Rankingi wydziałów prawa a pomoc materialna dla studentów [w:] Pomoc materialna dla studentów - blog, wpis 17 marca 2024 r.

online: <http://pomocmaterialna.pl/blog/rankingi>,

dostęp: 17 maja 2024 r.

Rankingi wydziałów prawa a pomoc materialna dla studentów

Zaczyna się sezon publikowania różnych rankingów mających na celu wyłonienie najlepszych wydziałów prawa. Ma to być wskazówka dla kandydatów na studia, gdzie warto studiować. Byłoby dobrze, aby rankingi uwzględniały również prawidłowe działanie organów w indywidualnych sprawach kandydatów na studia, studentów i doktorantów.

Jacek Pakuła 17 marca 2024

W poprzednim tygodniu miała miejsce [XIV konferencja Ministra Sprawiedliwości z Dziekanami Wydziałów Prawa](#), podczas której omawiano wyniki egzaminów wstępnych na aplikacje prawnicze, które odbyły się 30 września 2023 r. Obok przedstawicieli władz ośrodków kształcących na kierunku prawo, uczestnikami spotkania byli przedstawiciele samorządów prawniczych: Krajowej Rady Radców Prawnych, Krajowej Rady Komorniczej, Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Notarialnej.

Pewnym uproszczeniem, ale przecież na tym polegają wszystkie rankingi, jest pokazanie, które uczelnie najlepiej przygotowują do bycia prawnikiem. Trzeba jednak pamiętać, że sam egzamin wstępny na aplikacje ma formę testu i ze sztuką prawniczą za dużo nie ma wspólnego. Ale wiadomo - skoro test, to trzeba znać odpowiedzi. Na rynku wydawniczym są publikacje - zbiory testów z odpowiedziami z poprzednich lat, a także można uczestniczyć w kursach, które przygotowują do zdania takiego testu. Liczy się tutaj więc dobra, a nawet bardzo dobra, pamięć, przydatna w pracy zawodowej.

Za chwilę, a raczej za kilka tygodni pojawią się kolejne rankingi, a w tej grupie należy wskazać przynajmniej na trzy, publikowane przez redakcje czasopism takich jak: 1) [miesięcznik Perspektywy](#); 2) [dziennik Rzeczpospolita](#) oraz 3) [dziennik Gazeta Prawna](#). Kryteria tych rankingów są nieco inne, tutaj raczej uwaga skupiona jest na samym procesie szeroko rozumianego kształcenia (rozwój kadry, wymiana międzynarodowa itd.).

Nie jest moją rolą recenzowanie tych rankingów, każde z nich mają swoje zalety, ale jest takie kryterium, które umyka przynajmniej tych trzem ostatnim raportom. Chwalimy się konferencjami, liczbą zagranicznych studentów, szkołami prawa zagranicznego, kolejnymi doktoratami i habilitacjami. Sukcesy cieszą, ale zachętą do refleksji, czy kształcimy rzeczywiście na dobrym, albo bardzo dobrym poziomie powinno być spojrzenie na wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów. Chodzi więc o rekrutację, skreślenie z listy, zwolnienie z opłat za studia, no i pomoc materialna. Tutaj jest łatwiej, bo takich spraw jest najwięcej w sądach administracyjnych. Czasami wojewódzkie sądy administracyjne oddalają skargi, a student szuka sprawiedliwości w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, czasami WSA uchylają zaskarżone decyzje, albo po prostu stwierdzają nieważność takiej decyzji.

Sprawy kandydatów na studia oraz studentów i doktorantów to jedne z pierwszych, gdy pokazujemy, czy prawo działa. Wykładnia literalna, ciągle dominująca, nie może prowadzić do absurdu. Jest słuszność prawa, ale i nadużycie prawa; obie te wartości dotyczą studentów, ale przecież dotyczą również organów uczelnianych.

Od kilku lat śledzę spór o prawidłową wykładnię art. 93 PSWiN - chodzi o dostęp do pomocy materialnej przed okresem nie dłuższym niż 12 semestrów. Dla jednych jest to 12 pierwszych semestrów studiowania, dla drugich 12 semestrów pobierania pomocy, czyli liczy się tylko te semestry, gdy student korzystał ze stypendium lub zapomogi. Nie ma sensu tutaj przytaczać argumentów obu stron sporu, ale prawidłowa wykładnia musi opierać się na przyjęciu, że chodzi o 12 semestrów objęcia pomocą materialną, co oznacza, że semestr bez stypendium lub zapomogi nie powinien być uwzględniany do limitu 12 semestrów. Oczywiście to tylko przykład. Nieprawidłowości jest dużo więcej i to na łatwiejszych odcinkach. W ostatnim czasie coraz częściej czytam w

uzasadnieniach wyroków WSA, że decyzję wydał organ nieuprawniony, albo w ogóle zaskarżona decyzja nie weszła do obrotu prawnego.

Byłoby dobrze, aby rankingi uwzględniały również prawidłowość działania organów w indywidualnych sprawach kandydatów na studia, studentów i doktorantów. Jeśli więc czytam, że kształcimy najlepiej przyszłych prawników to zawsze pytam - a jak wykładacie przepis art. 93 ust. 4 PSWiN..

Aktualna oferta szkoleń online dostępna jest na stronie [Instytutu Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki](#) - w zakładce [Webinary](#).

XI Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. Pomoc materialna dla studentów i doktorantów odbędzie się w Toruniu w dniach 27-29 maja 2024 r. Rejestracja jest już otwarta. Dodatkowe informacje można znaleźć na stronie [Instytutu Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki](#) - w zakładce [Konferencje](#).